

Yhdistyneiden Kansakuntien kirjastopalvelut Genevessä

Sveitsiin ja Ranskaan suuntautuneen lomamatkani yhteydessä viime kesäkuun lopulla minulla oli mahdollisuus henkilökohtaisen kontaktini kautta vierailla Yhdistyneiden Kansakuntien Geneven päämajassa [Place des Nations](#):ssa. Vierailuun sisältyi tutustuminen YK:n Geneven kirjastoon.

UNOG- kirjaston ([The Library of United Nations Office at Geneva](#)) historia ja kokoelmat johtavat 1900-luvun alkuun. Kokoelmiin sisältyvät Kansainliiton arkistot sekä pasifististen liikkeiden ja kansainvälisen rauhan liikkeen arkistoja. Kirjasto palvelee laajasti myös tutkijoita. YK:n toiminnan koko historian kattavan dokumentaation lisäksi kirjastosta löytyy mm. kaikki jäsenmaihin liittyvä virallinen dokumentaatio sekä laaja valikoima kaupallisia painettuja-, elektronisia- ja audio-

visuaalisia julkaisuja.

Dokumenttien hallinta ja luettelointi

Kirjastopalveluihin YK:ssa sisältäytyy massiivinen tehtävä pelkästään tiedon- ja dokumenttien hallinnassa; mm. kaikki YK:n julkaisut ja dokumentit löytyvät kaikilla YK:n kuudella virallisella kielellä (englanti, ranska, espanja, venäjä, arabia ja kiina).

Vuodesta 1993 dokumentointi on ollut elektronista ja tallennusvälineenä cd-rom levyt. Kokoelmat sisältävät yli 300 000 dokumenttia varastoituna ja on laskettu että kaikkiaan kokoelmat voidaan palauttaa yli kolmeksi miljoonaksi sivuksi. Ennen vuotta 1987 luetteloitu aineisto löytyy vielä perinteisiltä luettelokorteilta, joita on aakkosjärjestyksessä tekijöittäin, nimekkeittäin ja aiheittain yli miljoona kappaletta. Tosin vanhemman aineistonkin osalta on konvertointi käynnissä elektroniseen UNBIS-tietokantaan (The United Nations Bibliographical Information System). UNBIS-tietokanta sisältää bibliografisten tietojen ohella digitaalista ainestoa ja kokotekstejä ja se on tuotettu yhteistyössä New Yorkin [Dag Hammarskjöld -kirjaston](#) kanssa. Tietokanta sisältää myös molempien kirjastojen YK-dokumentaation ulkopuolisen aineiston kokoelmat.

Verkkopalvelut ja cyber-kirjasto

UNOG- kirjasto on panostanut mittavasti verkkopalveluiden kehittämiseen. Organisaation dokumentit ovat kaikkien saatavilla sekä painetussa että sähköisessä muodossa. Kirjastossa on asiakaskäytössä "cyber-kirjasto" 24 hyvin varustellulla työasemalla, joissa on mahdollisuus sähköpostin, office-ympäristön sekä tulostuksen käyttöön. Cyber-kirjastossa on käytettävissä mm. laaja kokoelma multimedia cd-romeja sana- ja tietosankirjoista mytologiaan, Varsovan gettoon ja Jean Piagetin elämään. UNOG-kirjasto on tuottanut toiminnastaan myös esittelymultimediaa. Mm. yhteistyössä [Radio Suisse Romanden](#), *Journal of Genève* ja *Gazette de Lausanne* kanssa on tuotettu audio-cd Kansainliiton historiasta, kokotekstejä ja bibliografisia tietoja sisältävä cd-rom ihmisoikeuksista sekä video "Once Upon a Time: The United Nations" YK:n viisikymmenvuotisesta toiminnasta. Cyber-kirjastosta on pääsy kaikkien sveitsiläisten kirjastojen kokoelmatietokantoihin ja vastaavasti UNOG-kirjaston luettelot ovat muiden kirjastojen käytettävissä.

Cyber-kirjastopalvelut perustettiin pääsihteeri [Kofi Annanin](#) toimesta 3.6.1997 vastaamaan lisääntyneeseen tarpeeseen dokumenttien ja tiedon välittämisessä myös muissa kuin painetuissa medioissa. Kirjaston oma tiedotus käyttääkin verkkopalveluihin erikoistuneista kirjastonhoitajista leikkisästi nimitystä cybrarians (vrt. librarians). UNOGin cyber-kirjastopalvelut on suunnattu pääasiallisesti pysyvien hankkeiden diplomaateille, konferenssien delegaateille sekä kansainvälisissä siviilitoimissa toimiville YK:n työntekijöille. Näiden lisäksi palvelut ovat avoimia ulkopuolisille tutkijoille mm. professoreille, opiskelijoille, toimittajille ja muille asiantuntijaryhmille.

Lukusalit ja kausijulkaisut

Kirjastosta löytyy kolme perinteistä lukusalia, joihin on koottu lähdekirjallisuutta aiheittain: politiikka, talous ja yhteiskunta sekä tilastot. Lisäksi omat lukusalit löytyvät Kansainliiton arkistolle, YK:n erikoisyksiköiden toiminnalle sekä mikrofilmatulle aineistolle. UNOG-kirjastossa on saatavana yli 4500 kausijulkaisua sekä noin 150 sanomalehteä ympäri maailmaa. Kausijulkaisuista noin 1600 ja sanomalehdistä viitisenkymmentä on luettavissa lehtilukusalissa ja loput on saatavissa lainauspalveluiden kautta.

Antoisa vierailu

Vierailustani UNOG-kirjastoon jäi positiivinen ja dynaaminen kokonaisvaikutelma. Sekä julkaisutoiminnassa että kokoelmien hallinnassa uuden median haasteet oli sisällytetty joustavasti peruspalveluihin. Niin ikään kiinteät yhteydet

Sveitsin yleisiin kirjastoihin, kokoelmaluetteloiden yhteiskäyttö sekä kaukolainapalvelut myös YK:n ulkopuolelle lisäsivät erikoiskirjaston merkittävyyttä.

Olli Ahonen

Jyväskylän yliopiston kirjaston
julkaisuyksikkö

Lisätietoja:

[United Nations Office at Geneva \(UNOG\)](#)

[United Nations Economic Commission for Europe \(ECE\)](#)

[International Computing Centre \(ICI\)](#)

[International Labour Organisation \(ILO\)](#)

[International Telecommunication Union \(ITU\)](#)

[United Nations Conference on Trade and Development \(UNCTAD\)](#)

[Office for the United Nations High Commissioner for Human Rights \(UNHCHR\)](#)

[Office for the United Nations High Commissioner for Refugees \(UNHCR\)](#)

[World Intellectual Property Organisation \(WIPO\)](#)

[World Health Organisation \(WHO\)](#)

[World Meteorological Organisation \(WMO\)](#)

[Department of Humanitarian Affairs \(DHA\)](#)

[Permanent Missions](#)